

عربی یازدهم انسانی

الدُّرْسُ الثَّالِثُ

﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ

بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمٌّ أَمْثَالِكُمْ﴾ الأَنْعَامُ: ٣٨

و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش پرواز می‌کند، مگر آنکه آنها [نیز] گروه‌هایی مانند شما هستند.

تهیه و تدوین

مهندس حسین خلیلی

أَسْفَلَ : پایین، پایین تر ≠ أَعْلَى
 انْطِلاق : به حرکت درآمدن
 (انْطَلَقَ، يَنْطَلِقُ)
 تَحْرُقُ : می سوزاند (ماضی: حَرَقَ)
 تَدْرِي : می دانی (دَرَى، يَدْرِي)
 دَرَى = عَلِمَ
 تَصِيدُ : شکار می کند (ماضی: صَادَ)
 تَفَكَّرَ : اندیشید (مضارع: يَتَفَكَّرُ)
 جِذَعُ : تنه «جمع: جُذوع»
 جَنَاح : بال «جمع: أَجْنِحَة»
 جَنَاحِيهِ : دو بال او
 حَيَّةُ : مار «جمع: حَيَّات»
 دِمَاغُ : مغز
 رِمَالُ : ماسه ها «مفرد: رَمْلٌ»

زَعَانِفُ : باله های ماهی
 «مفرد: زَعَنَفَةٌ»
 زَقْزَاقُ : مرغ باران
 شِمَالُ : چپ = يَسَارُ ، ≠ يَمِينُ
 طَنَانُ، الطَّائِرُ الطَّنَانُ : مرغ مگس
 طَنِينُ : صدای زنگ، بال پرنده و
 مانند آن
 غِشَاءُ : پرده، پوشش جانوران و
 گیاهان مانند پوست و پر
 فَمُ : دهان «جمع: أَفْوَاهُ»
 قَفْرَةٌ : پرش
 لا تَفَكَّرُوا = لا تَتَفَكَّرُوا (حرف ت برای
 آسانی تلفظ حذف شده است).
 ما مِنْ : هیچ نیست «ما مِنْ دَابَّةٍ»

هیچ جنبنده ای نیست»
 مِظَلَّةُ : چتر
 مُنْتَصَفُ : نیمه
 نَسِيحُ : بافت (بافت پیوندی)
 نَقَارُ الخَشَبِ : دارکوب
 يَنْقُرُ : نوک می زند، کلیک می کند
 (ماضی: نَقَرَ)
 يُحْدِثُ : پدید می آورد
 (ماضی: أَحْدَثَ)
 يَسْتَرِيحُ : استراحت می کند
 (ماضی: اسْتَرَاحَ)
 يَطِيرُ : پرواز می کند (ماضی: طَارَ)
 يَنْتَهِيُ : به پایان می رسد
 (ماضی: انْتَهَى)

ضَعُ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

۱- بِمَ يَطِيرُ السَّنَجَابُ الطَّائِرُ حِينَ يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ؟ غِشَاءٌ خَاصٌ كَالْمِظَلَّةِ

۲- أَيُّ طَائِرٍ يُسَاعِدُ التَّمْسَاحَ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ؟ الزَقْزَاقُ

۳- لِمَاذَا سُمِّيَ الطَّائِرُ الطَّنَانُ بِهَذَا الْإِسْمِ؟ لِأَنَّهُ يُحْدِثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ

۴- مَتَى تَصِيدُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ الطَّيْرَ؟ فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ

۵- كَمَ ثَانِيَةً يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ؟ خَمْسًا وَارْبَعِينَ

۶- مَا هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ؟ الطَّائِرُ الطَّنَانُ

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرَجِمِ الْآيَاتِ، ثُمَّ عَيِّنْ أَدَاةَ الشَّرْطِ وَفِعْلَ الشَّرْطِ، وَجَوَابَهُ.

﴿۱﴾ وَمَا تُقَدِّمُوا^۱ لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ﴿الْبَقَرَةُ: ۱۱۰﴾

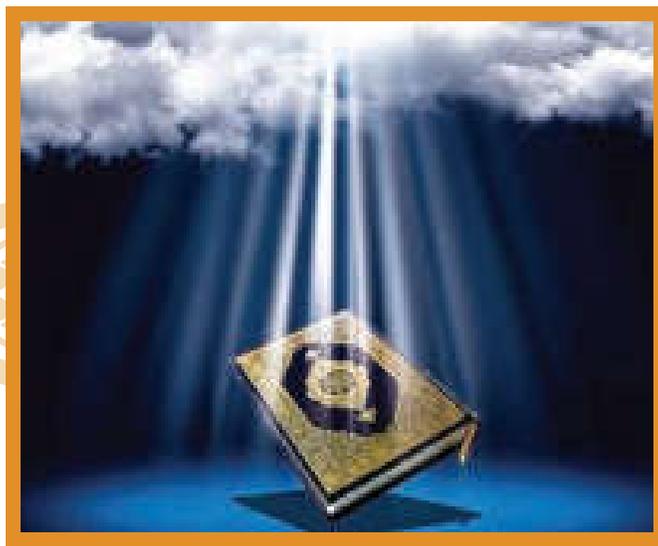
هرچه از نیکی برای خودتان از پیش بفرستید، آن را نزد خدا خواهید یافت

﴿۲﴾ إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ^۲ أَقْدَامَكُمْ ﴿مُحَمَّد: ۷﴾

اگر خدا را یاری کنید او هم شما را یاری میکند و قدم هاتان را استوار میسازد

﴿۳﴾ وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿الْفُرْقَان: ۶۳﴾

اگر نادانان شما را خطاب کردند، با آنها به آرامی سخن بگویند

۱- ما تُقَدِّمُوا: هرچه را از پیش بفرستید ۲- يُثَبِّتْ: استوار می‌سازد ۳- خَاطَبَ: خطاب کرد ۴- سَلَام: سخن آرام

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

التَّمرينُ الأوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

١- أَدَاةٌ لِحِفْظِ الْإِنْسَانِ أَمَامَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ أَوْ نُزُولِ الْمَطَرِ أَوْ الثَّلْجِ: مَطْلَهُ

٢- طَائِرٌ يَنْقُرُ جُذُوعَ الْأَشْجَارِ وَ يَصْنَعُ عُشًّا فِيهَا: نَقَارُ الْخَشْبِ

٣- حَيَوَانٌ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ: حِيَهُ

٤- عُضْوٌ يَطِيرُ بِهِ الطَّائِرُ: جَنَاحِ

التَّمرينُ الثَّانِي:

أ: تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ أَعْرِبِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا.
فَاعِلٌ وَمَرْفُوعٌ صِفَتٌ وَمَرْفُوعٌ

١- تَسْقُطُ أَسْنَانُ سَمَكِ الْقِرْشِ دَائِمًا وَ تَنْمُو أَسْنَانُ جَدِيدَةٌ مَكَانَهَا. وَ فِي بَعْضِ أَنْوَاعِهِ تَنْمُو

آلَافُ الْأَسْنَانِ فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ.

دندانهای کوسه مدام می افتند و دندانهای جدیدی جای آنها رشد میکنند، و در بعضی از انواع آن، در یک سال هزاران دندان رشد میکنند

صفت و مرفوع

۲- يُعَدُّ^۱ الْحَوْتُ^۲ الْأَزْرَقُ^۳ أَكْبَرَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ. يَبْلُغُ طَوْلَهُ ثَلَاثِينَ مِثْرًا وَ وَزْنَهُ مِئَةً
وَ سَبْعِينَ طُنًّا^۴ تَقْرِيْبًا.

نهنگ آبی بزرگترین موجود زنده دنیا محسوب میشود. طول آن بیش از ۳۰ متر و
وزنش حدود ۱۷۰ تن است

مفعول و منصوب

مبتدا و مرفوع

۳- التَّمْسَاحُ لَا يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ فَرِيْسَتِهِ^۴، بَلْ عِنْدَمَا يَأْكُلُ فَرِيْسَةً أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ، تُفْرِزُ عِيُونُهُ
مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ
سَائِلًا كَأَنَّهُ دُمُوعٌ.

تمساح زمان خوردن شکار گریه نمیکند، بلکه هنگامی که شکاری میخورد که
از دهانش بزرگتر است، چشمانش مایعی ترشح میکنند که شبیه به اشک است

۴- الْفَرِيْسَةُ: شكار، طعمه

۳- الطَّنُّ: تن

۲- الْحَوْتُ: نهنگ

۱- يُعَدُّ: به شمار می رود

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

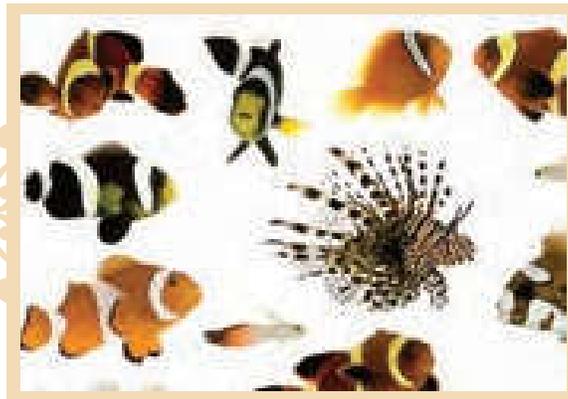
مجرور به حرف جر مجرور به حرف جر
 ٤- لَهَجَاتُ نَوْعٍ وَاحِدٍ مِنَ الطُّيُورِ تَخْتَلِفُ مِنْ مَنطِقَةٍ إِلَى مَنطِقَةٍ أُخْرَى.

لهجه های یک نوع واحد از پرندگان، از منطقه ای به منطقه ای دیگر فرق میکند

فاعل و مرفوع مضاف الیه و مجرور
 ٥- يُقَدِّرُ الْعُلَمَاءُ أَنْوَاعَ الكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ . (يُقَدِّرُ: برآورد می کنند)

دانشمندان تعداد انواع موجودات زنده در دریاها را میلیونها نوع برآورد کرده اند

ب: عَيْنِ الْفِعْلِ الْمُتَعَدِّيِّ مِنْ هَذِهِ الْأَفْعَالِ الَّتِي جَاءَتْ فِي الْجُمَلِ السَّابِقَةِ:

تَسْقُطُ / يَأْكُلُ / تَخْتَلِفُ / يُقَدِّرُ

٢- الْمَلَايِين: میلیونها

١- لَهَجَات: لهجه ها

تماس با مهندس خلیلی
 +989109301019

التَّمَرِينُ الثَّلَاثُ: ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ. = ≠

أ. الْعَدَاوَةُ / الْأَحْيَاءُ / الشُّمَالُ / الْإِبْتِعَادُ / الْأَعْلَى / تَكَلَّمَ / يَنْفَعُ / يَعْلَمُ / يَبْكِي

ب. الْمُبَارَاةُ / تَذَكَّرَ / أُدْرِى / يَبْتَدِئُ / الْيَمِينُ / الصَّدِيقُ / الْقَاعَةُ / الْقِيَامُ / السَّيِّئُ

ب.

أ.

يَنْتَهِي ≠ يَبْتَدِئُ

يَدْرِى = يَعْلَمُ

الْمُسَابَقَةُ = الْمُبَارَاةُ

يَضْحَكُ ≠ يَبْكِي

نَسِيَ ≠ تَذَكَّرَ

يَضُرُّ ≠ يَنْفَعُ

الشُّمَالُ ≠ الْيَمِينُ

الْيَسَارُ = الشُّمَالُ

أَعْلَمَ = أُدْرِى

الْأَمْوَاتُ ≠ الْأَحْيَاءُ

الْحَسَنُ ≠ السَّيِّئُ

الصَّدَاقَةُ ≠ الْعَدَاوَةُ

الْعَدُوُّ ≠ الصَّدِيقُ

التَّقَرُّبُ ≠ الْإِبْتِعَادُ

الضَّلَالَةُ = الْقَاعَةُ

الْأَسْفَلُ ≠ الْأَعْلَى

الْجُلُوسُ ≠ الْقِيَامُ

سَكَتٌ ≠ تَكَلَّمَ

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ آيَاتِ وَ الْحَدِيثِ، ثُمَّ عَيِّنْ أَدَاةَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

۱- ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ الْبَقَرَة: ۱۹۷

و هرچه را از کار نیک انجام بدهید...، خدا آن را می‌داند. (از آن آگاه است).

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

۲- ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ﴾ الْإِسْرَاء: ۷

اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی کرده‌اید.

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

۳- ﴿إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ الْأَنْفَال: ۲۹

اگر از خدا پروا کنید، برایتان نیروی تشخیص حق از باطل قرار می‌دهد.....

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

۴- ﴿مَنْ سَأَلَ فِي صِعْرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ﴾ الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هرکس در خردسالی‌اش بپرسد، در بزرگسالی‌اش جواب می‌دهد.

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

۵- ﴿مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ، حَصَدَ الْخُسْرَانَ﴾ الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

هرکس دشمنی بکارد، زیان درو میکند

هرکس دشمنی کاشت، زیان درو کرد.

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019

التَّجْمِينُ الْخَامِسُ: تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ فِي الْجُمَلِ التَّالِيَةِ؛ ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَهَا وَصِيغَتَهَا.

التَّرْجَمَةُ الْفَارِسِيَّةُ	الْجُمْلَةُ الْعَرَبِيَّةُ
.....نويس.....	لا تَكْتُبْ عَلَى الْأَثَرِ التَّارِيخِيِّ. ١
.....مساوی میکنند.....	الْفَرِيقَانِ يَتَعَادَلَانِ مَرَّةً ثَانِيَةً. ٢
.....پر شد.....	إِمْتِلَاءً الْمَلْعَبُ بِالْمُتَفَرِّجِينَ. ٣
.....فکر کنید.....	رَجَاءً، فَكِّرُوا قَبْلَ الْكَلَامِ. ٤
.....ثبت کردم.....	إِنِّي سَجَّلْتُ هَدَقَيْنِ. ٥

صِيغَةُ الْفِعْلِ	نَوْعُ الْفِعْلِ
.....مفرد مذکر مخاطب.....فعل نهی..... ١
.....مثنی مذکر غائب.....فعل مضارع..... ٢
.....مفرد مذکر غائب.....ماضی..... ٣
.....جمع مذکر مخاطب.....فعل امر..... ٤
.....متلکم و حده.....ماضی..... ٥

تماس با مهندس خلیلی

+989109301019